

Motion till riksdagen 2019/20:3472

av **Larry Söder m.fl. (KD)**

med anledning av prop. 2019/20:52 En utvecklad översiktsplanering

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen avslår regeringens förslag om att detaljplaner ska handläggas med det utökade planförfarandet om översiktsplanen inte är aktuell när ärendet påbörjas.
2. Riksdagen avslår regeringens förslag om att kommunen i översiktsplanen ska redovisa grunddragen av den avsedda användningen av mark- och vattenområden för hela kommunen, där grunddragen ska framgå av en karta.

Motivering

Regeringen föreslår i proposition 2019/20:52 En utvecklad översiktsplanering en rad nya bestämmelser om översiktsplanering enligt plan- och bygglagen (2010:900). Förslagen syftar till att säkerställa en bättre kontinuitet i översiktsplaneringen, att regelverket ska ge stöd för en god tillämpning och att översiktsplanen i högre utsträckning än i dag ska underlätta för efterföljande planering och prövning. Regeringen föreslår att kommunen i början av varje mandatperiod ska anta en planeringsstrategi som ska ersätta dagens krav på en aktualitetsprövning av översiktsplanen. Vidare föreslår regeringen även ändrade bestämmelser om översiktsplanens innehåll samt att regeringen eller den myndighet som får uppdraget ska få meddela föreskrifter som syftar till att möjliggöra en digital standard för utformning av översiktsplaner, regionplaner och områdesbestämmelser.

Regeringens förslag i propositionen är i huvudsak välgrundade, och vi tror att förslagen till stor del kommer att ge bättre förutsättningar för mer effektiva plan- och byggprocesser. Vi välkomnar därför majoriteten av förslagen i propositionen. Vi har under en längre tid föreslagit att det ska bli enklare att bygga i Sverige, och regeringens proposition innehåller flera delar som vi menar kan förenkla plan- och byggprocesser så att tiden från idé till ett färdigt boende kan förkortas.

Vi finner dock två förslag i propositionen som vi vänder oss emot. Det gäller först och främst förslaget om att detaljplaner ska handläggas med det utökade planförfarandet,

om den del av översiktsplanen som har betydelse för planförslaget inte är aktuell när ärendet påbörjas. Det gäller också regeringens förslag om att kommunen i översiktsplanen ska redovisa grunddragen i fråga om den avsedda användningen av mark- och vattenområden för hela kommunen, där grunddragen ska framgå av en karta.

Detaljplaner ska handläggas med det utökade planförfarandet

Regeringen föreslår att detaljplaner ska handläggas med det utökade planförfarandet, om den del av översiktsplanen som har betydelse för planförslaget inte är aktuell när ärendet påbörjas. Bestämmelserna om ett samordnat planförfarande ska endast vara tillämpliga om den del av översiktsplanen som har betydelse för planförslaget är aktuell när ärendet påbörjas. Det ska även gälla bestämmelserna om ett förenklat planförfarande för att upphäva en detaljplan vars genomförandetid har löpt ut eller en fastighetsindelningsbestämmelse. För att kunna ge vägledning vid bedömningen av om en plats ligger inom ett område som är lämpligt för landsbygdsutveckling i strandnära läge ska översiktsplanen vara aktuell.

Flera remissinstanser är negativt inställda till att det inte ska vara möjligt att tillämpa standardförfarandet om översiktsplanen upphör att vara aktuell. Invändningarna gäller framför allt att det inte kommer att vara möjligt att slutföra redan pågående ärenden om översiktsplanen blir inaktuell under detaljplaneprocessen. Vidare menar några av remissinstanserna att förslaget riskerar att motverka ambitionen att förenkla plan- och byggprocessen och att det kan motverka möjligheterna att tillgodose behovet av bostäder i samhället.

Vi menar att det alltid ska vara möjligt att använda ett förenklat planförfarande, och det ska aldrig drabba den som bygger. Det är kommunens ansvar att ta fram en detaljplan och översiktsplan. Om kommunen inte har fullgjort sina åtaganden att ha en översiktsplan som är aktuell, löper tredje part, byggaren eller den enskilda familjen risk att bli drabbade. Regeringen har flera förslag som kan medverka till att göra bostadsbyggandet och planeringen smidigare och mer effektivt, men detta förslag kan medföra en dyrare handläggning och riskerar att stoppa planeringen av nya bostäder i vissa områden.

Vi anser därför att riksdagen bör avslå regeringens förslag om att detaljplaner ska handläggas med det utökade planförfarandet.

Redovisning av grunddragen i den avsedda användningen av mark- och vattenområden

Regeringen föreslår att kommunen i översiktsplanen ska redovisa grunddragen i fråga om den avsedda användningen av mark- och vattenområden för hela kommunen, där grunddragen ska framgå av en karta. Regeringen motiverar förslaget med att det under nuvarande lagstiftning inte finns ett uttalat krav på att redovisningen måste ske på en karta även om det ofta görs i praktiken. Vidare menar regeringen att en markanvändningskarta är ett viktigt instrument för dialogen om hur kommunens fysiska miljö bör utvecklas, inte minst när det handlar om att visa förändringar i markanvändningen.

En av remissinstanserna i propositionen, Länsstyrelsen i Jönköpings län, uppger att flera kommuner har uttryckt att det är svårt att använda mark- och vattenanvändningskartan på den kommuntäckande nivån. Den modell som kartan bygger på är inte färdigutvecklad samtidigt som mindre kommuner inte alltid har de resurser som krävs för att göra den, utan de kan lösa det på något annat sätt. Därför vänder vi oss emot att en markanvändningskarta ska behövas för att kommunen ska redovisa grundragen för den avsedda markanvändningen. Det är viktigt att det är tydligt för kommunerna vilken uppgift de har fått att lösa men inte att exakt berätta hur de ska lösa den. Det kommunala självstyret ska värnas, och detta förslag ålägger kommunerna en uppgift som de bäst löser på egen hand.

Vi anser därför att riksdagen bör avslå regeringens förslag om att kommunen i översiktsplanen ska redovisa grundragen i fråga om den avsedda användningen av mark- och vattenområden för hela kommunen, där grundragen ska framgå av en karta.

Larry Söder (KD)

Camilla Brodin (KD)

Hampus Hagman (KD)

Magnus Oscarsson (KD)

Désirée Pethrus (KD)

Sofia Damm (KD)

Magnus Jacobsson (KD)

Kjell-Arne Ottosson (KD)

Marcus Jonsson (KD)